

Pavel Andrš, Problematika postavení německého etnika v prvorepublikovém Československu na příkladu nejdeckého okresu, Disertační práce FF UK, Praha 2017.

Pavel Andrš předložil disertační práci v nejzazším možném termínu, tedy v osmém ročníku doktorského studia. Jeho průběh můžeme rozdělit do dvou etap. Během prvních tří let studia plnil student zcela vzorně všechny studijní povinnosti, publikoval a aktivně se podílel na činnostech souvisejících s děním na Ústavu českých dějin. Poté získal místo v karlovarském archivu a vrátil se do regionu. I přes své fyzické vzdálení z Prahy spolupracoval velmi účinně na několika publikačních výstupech ediční řady České dějiny (vydává FF UK společně s NLN). Pavel Andrš se zde projevil jako maximálně spolehlivý a zodpovědný spolupracovník. Nová pracovní pozice jej však zcela pohltila a energie věnované disertační práci, resp. psaní disertační práce ubylo. Dnes předkládaný výstup však ukazuje, že se v mezichase Pavel Andrš věnoval velmi pilně heuristice, a nezaměřil se jen na archiválie, které měl v regionu k dispozici, ale svou přípravu a úhle pohledu pojal daleko širěji. I když je tedy jeho práce podávána skutečně na poslední chvíli, naštěstí není šitá tzv. horkou jehlou, ale jedná se o výsledek dlouhodobé usilovné práce, která však až do poslední chvíle hledala adekvátní formu.

Pavel Andrš se problematice nejdeckého regionu věnuje od počátku svého studia na Filozofické fakultě. Ve svém zájmu jde proti proudu času, kdy nejprve zpracoval tematiku poválečnou a válečnou, a v disertační práci se zaměřil na období meziválečné. Zároveň je třeba upozornit, že doktorand je mimořádně publikačně aktivní a řadu témat již v mezichase osvětlil v odborném i popularizujícím tisku. V současnosti je bezesporu nejvýkonnějším pracovníkem v znovunacházení a ožívování nejdecké historické paměti. Jeho kronikářský přístup, který s tímto úzce souvisí, se podařilo poměrně zdárně ve výsledném textu disertace potlačit. Andrš se pokusil propojit „velké dějiny“ a jejich důsledky s regionalistickou tematikou, v práci si klade celou řadu otázek, které se týkají obecnějšího kontextu. Nejdecko mu zároveň představuje velmi vhodný studijní materiál, na němž je možno demonstrovat změny v postavení a vymezování se německé menšiny v meziválečném Československu. Jednalo se totiž o region čistě německý, který i po 20 letech existence republiky měl jen minimum českých obyvatel, ovšem tento element se vyznačoval mimořádnou společenskou dynamikou. Pozoruhodné jsou závěry, ke kterým doktorand došel, jež se týkají vztahu etnicity, politických preferencí a aktuální sociální, ekonomické a politické situace. Za velmi cenná považují rovněž jeho bádání ohledně vlivu blízkosti státní hranice na dění v regionu.

Práce Pavla Andrše je výsledkem dlouhodobé pečlivé heuristické přípravy, jedná se o text kultivovaný, který se jistě dočká publikace. Disertace splňuje nároky kladené na tento typ prací a plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 12. dubna 2017

Doc. PhDr. Jana Čechurová, PhD.